

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Richardi Arsdekin Soc. Jesu Sac. Theol. Professoris Theologia Tripartita Universa

Complectens nunc Bibliothecam perfectam Viri Ecclesiastici, ordine
sequenti

Controversiae Heterodoxae Ac Scholasticae - Cum speciali Notitia rerum
Modernarum, & Chronologia totius Monarchiae Sacrae, & Saecularis,
Pontificum, Conciliorum &c. Haeresum omnium, ac Propositionum
damnatarum Mundi Sex Aetatum ...

Archdekin, Richard

Dilingae, 1687

Cap. V. De Sacrificio Missæ, & Communionem sub utraq[ue] specie.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38447

tia est absolute possibile: aliis & Abraham, & David, & Salomon, & omnes etiam pii Reges & Principes Catholici cælorum regno excluderentur.

Alia argumenta merè plebæja, & per se futilia, à quovis his principis instructo facile dissolventur.

Ex quibus manifestè corruunt nova Asserta D. Morlæi in suis Tractatibus de Controversiis Religionis Romanæ pag. 21. & 22. ubi majori confidentiâ quàm peritiâ asserit, *Transubstantiationem* in Eucharistia rem esse impossibilem & incredibilem, utpote contrariam *Sensuum* testimonio, & necessariò inducentem ad delitia *Scepticorum* non tantum in aliis artibus & scientiis, sed etiam in ipsis Theologicis.

Sed, ut breviter concludam: Quisquis Theologus est, aut Philosophus mediocris, satis novit non tantum quatuor, sed quinque esse hominis sensus, Fidem autem non esse ex visu, gustu, &c. sed ex solo *Auditu*, ut testatur Apostolus ad Romanos 10. *Fides ex auditu, auditus autem per verbum Christi*. Verba autem Christi de reali sua præsentia in Eucharistia adeò sunt clara apud præcellentissimos primitivæ Ecclesiæ Patres, quos supra recensui, ut non timeamus nos ad alios scepticos, quàm ad Christum Evangelistas, & primos Ecclesiæ Patres à D. Morlæo relegari.

CAPUT IV.

De Impanatione Lutherana & præsentia Christi in solo usu.

Argumenta quæ hæcenus evincunt in Consecratione vi verborum panem mutari & converti in Christi Corpus, & vinum in Sanguinem, probant non fieri impanationem, id est, panem cum Corpore Christi in Eucharistia non permanere, uti contra Lutherum docet Ecclesia Catholica cum *Trident. Sess. 13. cap. 4.* Non enim dici potest una substantia in aliam converti, nisi prima desierit, & altera in ejus locum succedat. Sic lignum non potest converti in ignem, nisi formâ ignis introductâ, forma ligni desierit: neque dici posset virga Moysis converti in serpentem, si virga cum serpente permaneret.

II. Declarant autem hanc transubstantiationem testimonia Patrum supra allata, qui asserunt panem fieri Corpus Christi, mutari, converti &c. Audi quæso in quarto sæculo primitivæ Ecclesiæ loquentem S. Cyrillum Hieros. *Catechesi 4. mystag.* Aquam olim in vinum convertit in Cana Galilææ, & non erit dignus cui credatur quod vinum in sanguinem transmutaverit?

Idem eodem sæculo profitetur Gregorius Nyssen. *Orat. catech. cap. 37.* Rectè ergo nunc quoque Dei Verbo significatum panem, in Dei Verbi corpus credo transmutari.

Denique S. Ambrosius disertis verbis scribit de pane fieri corpus Christi *lib. 4. de Sacrament. cap. 4.* Panis iste panis est ante verba Sacramentorum, ubi accesserit consecratio de pane fit corpus Christi. Ac pergit ibidem ostendere nihil hic esse creditu difficile: Si enim, inquit, creavit Deus cælum & terram quando non erant, quantò magis poterit panem & vinum, quæ jam existunt, in aliud commutare.

III. Altera controversia cum Lutheranis est, quod doceant Christum esse realiter præsentem in solo usu, & sumptione Eucharistiæ, sic ut in Hostia consecrata

non perseveret dum exponitur in templo, servatur in pyxide, aut ad ægros deferatur.

Sed contra, Postquam Christus consecrationis verba protulit, Eucharistia aliquo temporis spatio in ejus, aut Discipulorum manibus versabatur, antequam singuli ex Discipulis illam manducarent, Ergo si ante Communionem Christi erat sub speciebus Eucharisticis, non est ratio negandi quod postea extra usum sub iisdem perseveret. Vel peto à Lutheranis ut ostendant, ubinam in Scripturis dicatur, quod statim post usum Christus recedat, & evanescat? Nullum certè in Sacris literis exstat istius doctrinæ vestigium. Quinimò ex antiquissimo usu primitivæ Ecclesiæ constat Eucharistiam asservari, & ad ægros deferri consuevisse.

IV. Probatur id primò ex Tertulliano, qui *lib. 2. ad uxorem.* testatur Christianos suo tempore consuevisse Eucharistiam ad suos domum deferre, ut eam opportuno tempore fumerent. Et in *Serm. de lapsis.* narrat mulierem quandam, cum arcam, in qua Sanctum Domini fuerat, indignis manibus aperire tentasset, igne inde surgente deterritam fuisse. En consuetudinem secundi post Christum sæculi, quo author ille vixit, etiam divino miraculo comprobata.

S. Justinus Martyr ejusdem sæculi in *Apolog. 2.* asserit, post Sacra peracta Diaconos solitos fuisse deferre Eucharistiam ad fratres absentes.

S. Ambrosius in *Orat. de obitu Satyri*, narrat Satyrum fratrem suum particulam Eucharistiæ ad colulum suspendisse in naufragii periculo, & sic salvum evasisse.

S. Hieronymus in epist. ad Rusticum, refert S. Exuperium Tolosæ Episcopum, Christi Corpus in canistro vimineo comportasse.

Denique hæc Fides, Usus, & Consuetudo in primitivæ Ecclesiæ adeò certa, & indubitata fuit, ut S. Cyrillus in *epist. ad Gallosyniam*, in terminis affirmare non dubitet eos insanire, qui asserunt Eucharistiam si in alterum diem asservetur vim suam amittere. Errare non potuit Fides, & Consuetudo primitivæ Ecclesiæ, aut qui eam sequuntur. Ergo errare necesse est eos qui solo Luthero duce illi adversantur.

CAPUT V.

De Sacrificio Missæ, & Communionem sub utraque Specie.

Docet Ecclesia Catholica contra Sectarios Modernos, Christum in ultimâ cœnâ non tantum Sacramentum, sed etiam Sacrificium per Sacerdotes offerendum instituisse, per illa verba, *Hoc facite in meam commemorationem &c.* prout à vera & primitivæ Ecclesiæ semper intellecta fuerunt.

I. Probatur primò, ex Apostolo ad Hebræos, *cap. 7. v. 17.* ubi declarat de Christo verè dici, *Tu es Sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech.* Cum autem Sacerdotis proprium munus sit offerre Sacrificium, non potest Christi Sacerdotium in Ecclesiam esse in æternum sine perpetuo Sacrificio in Ecclesia offerendo. Atqui cruentum Crucis Sacrificium semel tantum offerri potuit, cum Christus sæpius mori, & immolari nequeat. Ergo tantum restat ut perpetuò offerat per suos Ministros incruentum Missæ Sacrificium, aliàs Apostoli verba erunt ab omni veritate aliena.

Sacrificium autem illud sub specie Panis & Vini offeren-

offerendum esse indicant eadem Apostoli verba, dum asserit Sacerdotium Christi fore secundum ordinem Melchisedech, cuius Sacrificium consistebat in Panis & Vini oblatione, uti patet *Genes. 14. vers. 18. Melchisedech Rex Salim proferens panem & vinum, erat enim Sacerdos Altissimi.*

II. Probarur secundò, ex eo quod Deus nullo unquam tempore reliquerit Ecclesiam suam sine aliquo Sacrificio, quod in signum supremæ majestatis illi offerri debeat. Nam in statu legis naturæ reperimus publicum Sacrificium Deo oblatum per Abelem, Noë, Abrahamum &c. In lege Mosaica plurima erant instituta Sacrificia, holocausta, victimæ, libamina. Ergo nullo modo credibile est solam Ecclesiam Christi relictam esse omni vero & publico sacrificio destitutam, quo possit omni tempore Deum placare, laudis & impetrationis hostiam offerre, vitæ ac necis Dominum agnoscere, quod oblatione sacrificii propriè præstatur. Quod divino cultui adèd proprium est, ut nulla unquam Gens Deum coluerit, quæ sacrificium aliquod aut victimam non obtulerit. Quomodo igitur cogitari potest Christum, qui voluit Ecclesiam suam toto orbe diffundi, non ordinasse sacrificium aliquod publicum, & suæ Ecclesiæ proprium, in quo omnes gentes convenirent, & cultu conformi Deum adorarent. Quo autem sacrificio poterat populus Christianus melius conjungi, ac designari, quam per oblationem corporis, & sanguinis Christi in sacrosancto Missæ sacrificio?

Ad hunc finem ab exordio Ecclesiæ Christianæ instituti sunt Sacerdotes, & erecta sunt Altaria. Ad quid enim serviunt Sacerdotes, & Altaria, nisi ut victimæ, & sacrificia offerantur, sine quibus totus ille apparatus inanis esset, & proprio usu destitutus.

III. Probarur tertio, ex perpetuo usu Ecclesiæ Christianæ Missæ sacrificium offerendi, ad hæc usque tempora continuato: adèd ut mirum sit, ab iis qui se primævam Ecclesiam venerari & sequi profitentur aliud unquam fuisse cogitatum.

Sacrificium hoc jam inde à Christi temporibus in Ecclesia ubique oblatum fuisse testis locuples est S. Irenæus, qui floruit secundo post Christum seculo, scribit enim *lib. 4. cap. 32.* Christum in cæna Apostolos novam novi testamenti oblationem docuisse, quam Ecclesia, inquit, ab Apostolis accipiens in universo mundo offert Deo juxta Malachiæ vaticinium.

IV. Eundem Ecclesiæ primævæ usum prodit S. Augustinus in *Psal. 33.* Ipse Dominus, inquit, de corpore & sanguine suo instituit Sacrificium secundum ordinem Melchisedech; unde & ipsi Apostoli sacrificare leguntur. An ergo Apostoli à Christi doctrina aberrarunt.

Idem toto orbe Christiano sacrificium offerri scribit iterum Augustinus de *Civitate Dei lib. 19. cap. 22.* loquens de oblatione Melchisedechi, Ibi (inquit) apparuit sacrificium quod nunc à Christianis offertur Deo toto orbe terrarum. *Et lib. 4. de Trinit. cap. 14.* Quid gratius offerri aut suscipi possit quam Caro Sacrificii nostri?

S. Ambrosius in *Luc. cap. 1.* Cum sacrificamus, Christus adest, Christus immolatur.

S. Hieronymus *super verba Malachiæ;* In omni loco, ait, offerri oblationem, nequaquam immundam, ut à populo Israël, sed mundam, ut in ceremoniis Christianorum.

Eusebius Emisen. *ser. 5. de Paschate.* Melchisedech oblatione panis & vini, hoc nimirum quod in Eucharistia celebratur, Christi Sacrificium figuravit.

S. Justinus Martyr. in *Dialogo cum Tryphono.* Omnia Sacrificia quæ suo nomine facienda Jesus Christus tradidit, id est, in Eucharistia panis & poculi, quæ in omni loco à Christianis fiunt, præoccupatione usus Deus, sibi grata esse testatur. En iterum S. Justinus secundi sæculi testis Sacrificium Eucharisticum in omni loco à Christianis oblatum fuisse testatur. Ergo vel errarunt omni loco cum SS. Patribus Christiani primitivæ Ecclesiæ, vel aberrant hujus temporis Sectarii huic Sacrificio contrarii.

V. Quoad *Laicorum Communionem;* docet Ecclesia Romana non esse necessarium præbere Laicis communionem sub specie vini, contra plerosque Sectarios.

Primò, quia nullum in Scripturis extat præceptum administrandi Laicis Eucharistiam sub specie vini, ut infra ostendam.

Secundò, Quia ipse Christus duobus discipulis in Emmaus porrexit Eucharistiam sub sola specie panis, *Luc. 24. & cognoverunt eum in fractione panis,* uti eum locum explicat Hieronymus, Augustinus, Chrysostomus, & plures alii. Et tempore Apostolorum de fidelibus dicitur, *Act. 2. Erant autem perseverantes in doctrina Apostolorum, & communione fractionis panis.* Ubi nulla calicis fit mentio, uti nec *Act. 20. Vna autem Sabbathi cum convenissemus ad frangendum panem.*

Tertio, quia de communionem data sub unica specie sæpe memorant Patres primitivæ Ecclesiæ, ut infra patebit, quod sine errore fieri nunquam posset, si extaret præceptum Christi de communionem sub utraque specie.

VI. Contra hæc, præceptum à Christo latum esse de præbendo Laicis Calice probare conantur Sectarii primò, ex *Matth. 26. v. 27. Bibite ex eo omnes.* Verùm ea verba ad solos Apostolos pertinere declarat Marcus cum addit, *Et biberunt ex eo omnes,* scilicet Apostolice in cæna præsentem.

Opponunt secundò, verba Christi *Joan. 6. vers. 53. Nisi manducaveritis carnem Filij hominis, & biberitis ejus Sanguinem non habebitis vitam in vobis.* Ergo non habebit vitam qui non sumit Eucharistiam sub specie vini. Sed facile negatur consequentia, non enim requirit Scriptura ut omnes bibant Sanguinem sub specie vini, sed tantum ut bibant Sanguinem Christi quocumque modo id fiat: Jam verò sub specie panis necesse est totum Christi Corpus cum Sanguine conjungi, cum illic Corpus Christi non mortuum, sed integrum, gloriosum, & vivum prout modo in cælo existit, sub unica panis specie constituitur. Ergo hoc ipso quo aliquis Christi Corpus suscipit sub sola specie panis, Christi pariter Sanguine reficitur. Neque ullus Scripturæ locus plus requirit, quam ut sumatur Sanguis Christi, non verò ut sub vini specie recipiatur.

VII. Et sanè graves admodum erant causæ cur Christus noluerit præceptum sumendi calicis omnibus Laicis imponi. Nam in quibusdam regionibus præsertim frigidis, & à vino, ac commercio remotis, aliquando moraliter impossibile foret vinum in ea quantitate procurare quæ toti populo sufficeret. Magnam quoque ac frequens adesset periculum effusio-

Arde
kin

Theo-
logia

nis, ac irreverentiæ, si deberet calix per omnes totius populi manus aut ora circumferri, toties impleri, toties detergi &c. Non negant tamen Catholici posse usum calicis ulli unquam Laico concedi, sicut Regibus Galliæ concessus traditur, sed docent de illo omnibus concedendo nullum omninò præceptum divinum extare. Quod autem Sacerdotes debeant sub utraque specie communicare, non ideo id fit, quod hoc ad Sacramentum, sed quod ad Sacrificium requiratur; ut per Sanguinem quasi seorsim sub specie vini sumptum, & oblarum, Mors & Passio Christi repræsentetur.

Nullum autem de præbendo Laicis calice præceptum à Christo constitutum, aut à primitiva Ecclesia agnitum fuisse vel ex eo patet, quod Paulinus Presbyter in vita S. Ambrosii narret, dum jam S. Ambrosius esset è vita excessurus, Sacerdotem nomine Honoratum divinitus ter advocatum adfuisse, & S. Ambrosio dominicum Corpus obrulisse, sine ulla sanguinis mentione, quod, inquit, ubi accepit emisit Spiritum. Et ipse Dominus non tantum manducanti carnem & bibenti Sanguinem, sed etiam seipsum sub sola panis specie sumenti vitam æternam promisit, *Joan. 6. Qui manducat hunc panem vivet in æternum.*

CAPUT VI.

De Confessione Sacramentali.

Docent Catholici, lapsis in peccatum mortale à Christo præceptam esse confessionem Sacramentalem, formaliter integram, & distinctam quoad speciem & numerum delictorum, coram Sacerdote ad hoc legitime deputato.

Hanc confessionem, quam auricularem vocant, negant passim Sæctarii, existimantes sufficere se coram Deo peccatorem agnoscere. Quamvis nec in hoc inter se omnes conveniant: constat enim Lutheranos multis locis in Germania etiam coram Ministro suo peccata saltem genericè confiteri. In hoc errore concordant Novatores nostri cum hæreticis Novatianis à primitiva Ecclesia damnatis, qui oris confessionem, & Sacerdotis Sacramentalem absolutionem penitus sustulerunt: uti tertio post Christum sæculo testatur S. Cyprianus lib. 4. epist. 2. & S. Augustinus de hæresibus Novatianorum. Fieri autem non potest ut doctrina illa nunc sit vera, quæ in primitiva Ecclesia fuit hæretica.

II. Probatur doctrina Catholica ex Scripturis, quæ hanc absolvendi potestatem Sacerdotibus apertè concedunt Matth. 18. *Quæcumque ligaveritis super terram erunt ligata & in celo, & quæcumque solveritis super terram erunt soluta & in celis.* Et Joan. 20. *Accipite Spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata remittuntur, & quorum retinueritis retenta sunt.* Item Jacob. 5. v. 16. *Confitemini alterutrum peccata vestra.*

Itaque ex illis Christi verbis sic argumentor. In Ecclesia Christi, quæ est perpetua, constituti sunt perpetui Judices cum potestate ligandi, atque absolvendi peccata. Atqui Judex non potest absolvere aut remittere peccata, nisi ad ipsius tribunal fuerint relata, & debitè exposita. Ergo ad peccatorum absolutionem à Christo institutam necessarium est, illa à pœnitente Sacerdoti debitè exponi. Non enim potest Judex absolvere à delictis sibi incognitis, Sacerdos autem nequit delicta cognoscere nisi illi à pœnitente per Con-

fessionem aperiantur, cui soli peccatorum suorum malitia solet esse manifesta.

Neque refert quod Christus Magdalenam, & quosdam alios sine particulari peccatorum confessione absolverit. Christus enim, cum esset Deus, potestatem habuit absolutam peccata contra suam legem commissa quocumque modo condonandi. At ministri Ecclesiæ, cum à Christo constituti sint Judices ad ligandum aut solvendum juxta statum pœnitentis, debent ejus statum & delicta expendere, antequam sententiam ferant: hunc autem pœnitentis statum purus homo absque distincta peccatorum confessione cognoscere nequit.

III. Atque ut aperte pateat hoc Pœnitentiæ tribunal eo quod diximus modo à Christo constitutum fuisse, & à primitiva Ecclesia perpetuò usurpatum, ipsam in suis Patribus loquentem audiamus.

S. Augustinus in *Homil. 49. cap. 3.* Nemo sibi dicat, occultè ago, apud Deum ago, novit Deus qui mihi ignoscit quid in corde ago: Ergo sine causâ dictum est, *quæ solveritis in terra soluta erunt in celis:* ergo sine causâ sunt claves datæ Ecclesiæ Dei. Frustraneum Evangelium, frustranea verba Christi, promittimus vobis quod ille negat. En quomodo nobiscum has Scripturas Augustinus intellexerit: & confessionem occultam soli Deo, non Ecclesiæ ministro factam reprobaverit.

Audi iterum, & execrare tam apertum nostri temporis errorem. Augustin. *lib. 2. de Visi. Infirm. cap. 4.* Sunt quidam, qui sibi ad salutem sufficere autumant, si soli Deo cui nihil occultum est sua confiteantur crimina: nolunt enim, aut erubescunt, sive delignantur se ostendere Sacerdotibus, quos tamen inter lepram & lepram discernere per legislatorem Dominus constituit... Ergo ad te venire roges Sacerdotem, & fac illum conscientiarum tuarum penitus participem. En quomodo penitus integram requirat fieri Sacerdoti peccatorum Confessionem. Audi porro quæ censurâ hanc omitentes ibidem perstringat. Non seducar te, inquit, illa somniantium suspensio, quæ in visitando confirmat, quasi salvet, Sacerdote inconsulto, ad Deum peccatorum confessio.

Idem inculcat antiquissimus Athanasius *Serm. in illa verba.* Invenietis pullum alligatum. Nondum, inquit, soluta sunt vincula, tradas te ipsum discipulis Jesu, adsunt enim qui te solvant pro potestate ea quam à Salvatore acceperunt; quæcumque enim ligaveritis inquit in terra, erunt ligata & in celis.

Idem docet S. Basilius *Interrogat. 288.* Necessariò iis peccata aperiri debent, quibus credita est dispensatio mysteriorum Dei.

Idem necessarium esse confirmat S. Chrysostr. *lib. de Sacerd.* Qui laborant Christiani, ultrò sibi persuadeant Sacerdotum curationi se submittere oportere.

S. Cyprianus tertio post Christum sæculo, *lib. de lapsis,* Confiteantur singuli delictum suum dum admitti ejus Confessio potest, per manus impositionem Episcopi, & Cleri jus Communicationis accipiant.

Innocentius I. quinto post Christum sæculo, in vita S. Ambrosii. De pondere æstimando delictorum Sacerdotis est judicare, sed quomodo nisi illi innoscant.

Ex his iterum aliud inferre non potes, quam falli Scripturas, errare Patres primitivæ Ecclesiæ,

aut